

Čežnja vjernika za najodabranijim mjestom i odabranim vremenom (Meka)

Hatib: dr. Fejsal b. Džemil Gazavi

1. zul-hidže 1443. po Hidžri / 1. juli 2022.

Hvala Allahu Koji je odlikovao neke dane nad drugima i učinio ih sezonom dobra, i propisao je veliku nagradu za one koji u njima budu činili dobra djela. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, Vladara, Sveznajućeg, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, najbolji čovjek koji je postio, klanjao i hodočastio Allahovu svetu Kuću, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i na njegove ashabe i pobožne učenjake i sve one koji slijede njihov put. Bojte se Allaha, o vjernici, vršite samoobračun prije nego što budete polagali račun i pogledajte šta ste od dobrih djela pripremili za Dan povratka i izlaganja djela pred Gospodarom. "O vjernici, Allaha se bojte, i neka svaki čovjek gleda šta je za sutra pripremio i Allaha se bojte jer On dobro zna šta radite." (El-Hašr, 18)

O muslimani, kako je velika Allahova dobrota prema onome ko Mu je pokoran, iskreno Ga obožavajući, onome koji slijedi Njegovu uputu i trudi se da postigne Njegovo zadovoljstvo. Allah nam je propisao ono u čemu je naš boljitak, što je dobro za nas i čijim izvršenjem postizemo Njegovu blizinu i nagradu, i propisao nam je da se za budući svijet opskrbimo bogobojažnošću. Ako je tako, onda budite svjesni veličine Allahovog dobra i plemenitosti u kojima trenutno uživate.

Ovo je sezona velikog hadža, u kojem su se spojili vrijednost i veličina vremena i počast i svetost mjesta.

Ovo je deset dana zul-hidžeta, najboljih dana na dunjaluku, za koje je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nema dana u kojima je dobro djelo vrednije i bolje od ovih dana." Prisutni upitaše: "Pa čak ni borba na Allahovom putu?" "Pa čak ni

borba na Allahovom putu, osim čovjeka koji je izašao u borbu, zalažući i svoj život i metak, i ne vrati ništa od toga.” (Buhari) Najbolje je u ovim danima činiti što više ibadeta, a posebno učiti tekbir (allahu ekber), tehlil (la ilahe illallah) i tahmid (elhamdulillah).

Ovih deset dana su sezona u kojoj podjednako učestvuju hadžije i drugi. Ibn Redžeb, Allah mu se smilovao, rekao je: “Ko ne bude u mogućnosti obaviti hadž u nekoj godini, može kod kuće činiti djela koja su bolja od džihada, a džihad je bolji od hadža.”

Zato, požurimo, Allah uputio i mene i vas, da učinimo što više dobrih djela, spominjemo Ga, molimo Ga, slavimo, veličamo i zahvaljujemo Mu na blagodatima kojima nas je darovao, i činimo ono što će povećati naš iman i ubjeđenje i učvrstiti nas na putu vjere. Na nama je da u ovim odabranim danima uložimo maksimalan napor i radimo što je više moguće dobrih djela, obavljamo namaz, postimo, dajemo sadaku, nahranimo gladne, žrtvujemo kurban, učimo Kur’an, podučavamo korisnom znanju, razmišljamo, spominjemo Allaha, činimo dovu, tražimo oprost, kajemo se, pozivamo Allahu, savjetujemo, usmjeravamo, upućujemo, popravljamo odnose među ljudima, zauzimamo se u dobru, ispunjavamo potrebe, pomažemo unesrećenima, naređujemo dobro, zabranjujemo zlo, činimo dobročinstvo roditeljima, održavamo rodbinske veze, čuvamo jezik i spolni organ, obaramo pogled od onoga što je Allah zabranio i sve ostale vrste dobrih djela, a čuvamo se, s druge strane, grijeha, nedozvoljenih oblika zabave, i nemarnosti prema korištenju odabranih vremena. Ibn Tejmijja, Allah mu se smilovao, upitan je o težini grijeha učinjenih u odabranim vremenima, pa je rekao: “Grijeh se povećava ako je učinjen u odabranim vremenima i na odabranim mjestima, a kazna za njih srazmjerna je vrijednosti mjesta i vremena.”

Poštovani vjernici, ovo je časna Meka, najdraže mjesto Allahu, u njoj je Allahova sveta Kuća. Uzvišeni kaže: “Prvi hram sagrađen za ljude jeste onaj u Meki, blagoslovljen je on i putokaz svjetovima.” (Ali Imran, 96)

Ova Kuća se voli i za njom se čezne, i nema nijednog sljedbenika islama a da je ne želi vidjeti i obaviti tavaf oko nje. Ljudi joj hrle sa svih strana svijeta i sa svakog dijela zemaljske kugle. Zbog svetosti i veličine Mesdžidul-harama, Allah, džellešanu, je i samu namjeru da se u njoj čini nered i nasilje okarakterisao kao grijeh koji iziskuje Njegovu kaznu. Uzvišeni kaže: "i onome ko u njemu poželi da bilo kakvo nasilje učini dat ćemo da patnju nesnosnu iskusi." (El-Hadždž, 25)

Ibn Mesud, radijallahu anhu, rekao je o ovom ajetu: "Ako bi neki čovjek poželio da u njoj učini nasilje, a nalazi se u Adenu (Jemenu), Allah bi ga kaznio bolnom kaznom."

Čuvajmo se Allahove srdžbe i kazne, i budimo svjesni veličine i svetosti Njegove Kuće, i čuvajmo se činjenja grijeha i njihovih posljedica, jer se grijesi i kazna za njih uvećavaju u svetom prostoru.

Jedan od vidova poštovanja prema svetoj zemlji jeste primjena Poslanikovih riječi: "Ovaj grad Allah je učinio svetim, nije dozvoljeno sjeći/lomiti njegovo drveće, loviti njegovu divljač, uzimati izgubljenu stvar u njemu, osim onome ko će se raspitivati za njenog vlasnika."

O muslimani, ovo su Allahovi izaslanici, hadžije i mu'temiri, uputili su se Allahovoj Kući, odazivajući se Allahovoj naredbi i tražeći Njegovo zadovoljstvo, došli su iz svih dijelova svijeta "da bi koristi imali i da bi u određene dane, prilikom klanja kurbanda, kojim ih je Allah opskrbio, Njegovo ime spominjali" (El-Hadždž, 28). Neka jedu meso njihovo, nahrane siromaha ubogog, izvrše svoje obrede, ispune svoje zavjete, oko Hrama drevnog obilaze, poštuju Allahove svetinje, izgovaraju telbiju, tekbir i dovu, budu što dalje od kumira poganih, klone se lažnog govora, ne pripisuju Allahu druga, primjenjujući u potpunosti princip tevhida, jednobojstva: La ilahe illallah! – Nema boga osim Allaha. Nema žrtvovanja, niti zavjetovanja, niti dove, niti traženja pomoći osim od Allaha, i nema posvećivanja bilo koje vrste ibadeta ikome osim Allahu.

Glavna intencija hadža jeste veličanje Allaha, priznanje Njegove jednoće i blagodati i poštivanje Njegovih svetinja i obreda. Uzvišeni kaže: “Njemu pripada sve što je na nebesima i na Zemlji, sve je Njemu poslušno.” (Er-Rum, 26)

Poštovani vjernici, zbog veličine ovih blagoslovljenih dana, Allah, džellešānuhu, zaklinje se njima: “Tako Mi zore, i dest noći” (El-Fedžr, 1–2). U tumačenju ovog ajeta, Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: “Zora i deset noći su vrijeme u kojem se obavljaju uzvišeni obredi, na uzvišenim mjestima, a to su Allahove svetinje kojima rob pokazuje predanost svome Gospodaru. Hadž i nusuk (obred) je čisti ibadet Allahu, poniznost i potčinjenje Njegovoj veličini, a to je sušta suprotnost prkosu, oholosti i nadmenosti kojima su opisani Ad, Semud i faraon. Obredi sadrže vrhunac poniznosti pred Allahom, a spomenuti narodi su se uzoholili i odbili Allahovu naredbu.”

Ono što je potrebno naglasiti, u ovom kontekstu, jeste da se vrijednost vanjskih, vidljivih, pojava djela povećava ili smanjuje ovisno o onome što je u srcima, a ono što je u srcima razlikuje se od srca do srca, i niko osim Allaha ne zna koliko je vjerovanje/ubjeđenje u nečijem srcu. Poštivanje Allahovih svetinja (propisa) proizlazi iz bogobožnosti srca. Uzvišeni kaže: “Eto toliko! Pa ko poštiva Allahove propise – znak je bogobožnosti srca.” (El-Hadždž, 32)

Poštovalac Allahovih svetinja (propisa), svojim poštovanjem, potvrđuje svoju bogobožnost i vjerodostojnost svog vjerovanja, jer je njihovo poštovanje odraz poštovanja i veličanja Allaha, džellešānuhu. Hadžija kroz obrede prolazi svojim srcem, ispunjenim čežnjom, ljubavlju, veličanjem i željom, prije nego kroz njih prođe njegovo tijelo, jer zna da je srce objekat Gospodarove pažnje, uzrok zaduženosti šerijatskim propisima, izvor dobrih djela, pokretač i osnova.

Hadž srca počinje prije hadža tijela, a hadž tijela prati hadž srca. Iskrenost – ihlas je djelo srca, a hadž mora biti čist od rijaluka – pretvaranja i sum'e – želje za hvalom. Hadžija, dok izgovara telbiju: “Lebbejkallahumme lebbejke, lebbejke la šerike leke! – Odazivam Ti se, Gospodaru, odazivam, Ti nemaš sudruga!”, osjeća da je u potpunosti okrenut ka Allahu i da je njegova namjera iskrena i čista. Djela srca, kao

što su ljubav prema Allahu, čežnja za Njim, Njegovo veličanje, predanost Njemu, strpljenje, ubjeđenje, pouzdanje u Njega i odazivanje Njemu, povezana su sa svakim pojedinačnim obredom hadža, i kada god se desi da neko od ovih djela bude zapostavljeno ili se desi propust u njemu, utjecaj obreda na ljudsku dušu slabi, nagrada se umanjuje i hadž se pretvara u formalne radnje bez duše i suštine.

Ako razmišljamo o ajetima koji govore o hadžu, vidjet ćemo da je većina njih povezana sa djelima srca, a s obzirom na to da su na hadžu najviše, od svih ostalih ibadeta, zastupljene Allahove svetinje, kao što su boravak na Arefatu, obredno bacanje kamenčića, klanje kurbana, noćenje na Mini i Muzdelifi, ne možemo a da se ne zapitamo: Kako se postiže bogobožnost veličanjem Allahovih svetinja na hadžu?, a odgovor na to je: Postiže se tako što hadžija nastoji da njegov hadž bude mebrur, okrene se svojim srcem Allahu, mnogo Ga spominje, skrušeno i ponizno, pridržava se Poslanikove upute po pitanju propisa hadža, izvršava hadžske obrede na propisan način, traži lijepu opskrbu i halal imetak, okiti se lijepim manirima, čuva se grijeha, ostavi raspravu, razilaženje, svađu, vrijeđanje i uznemiravanje drugih, izbjegava gužvu i naguravanje na obrednim mjestima i prilikom tavafa, i nastoji činiti dobro svojoj braći i biti im na usluzi.

Donosite salavate i selame na svog Vjerovjesnika, odazivajući se naredbi svog Gospodara: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šalžite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

